

DiabetesNyt

Viden,
vejledninger
og guidelines
om diabetes til
Almen Praksis

Diabetes og kræft

HIGHLIGHTS

Sammenhæng mellem diabetes og forskellige kræfttyper

HIGHLIGHTS

Det skal du som behandler være særlig opmærksom på

HIGHLIGHTS

Fra fyraftensmøde for praksispersonale

CASE

Sammen finder vi nye løsninger på screening for tarmkræft hos personer med type 2-diabetes

Forskning

Almen Praksis' rolle i opfølgningen af graviditetsdiabetes

Storskalaafprøvning af SAMBLIK-diabetes

Effekten af kommunal patientuddannelse til borgere med type 2-diabetes

Jeg vil så gerne deles...

Send mig videre til dine kolleger.

Print og læg mig i køkkenet eller frokoststuen.

Tilmeld/frameld

[Klik her og tilmeld dig nyhedsmailen](#)

Eller skriv til sdca@rm.dk, hvis du vil tilmeldes eller ikke længere ønsker at modtage DiabetesNyt

Diabetes og kræft - Highlights fra Steno Diabeteskonferencen

Sammenhæng mellem diabetes og forskellige kræfttyper

- Diabetes og kræft kan påvirke udviklingen af hinanden – både incidens og prognose
  - Givet diabetes, er der en 15-25 % øget risiko for gastrointestinale og hormonrelaterede cancers, herunder brystkræft
  - Ved cancer og samtidig T2D ses en 20-25 % øget dødelighed
- Metabolisk screening af kræftpatienter under og efter kræftforløb kan være indicere
- Befolkningen bør oplyses bedre om sammenhængen mellem diabetes og kræft.

Det skal du være særlig opmærksom på, når patienter med diabetes får kræft

- Behandling af diabetes hos patienter med kræft skal have værdi for patienten
- Seponér, når det er nødvendigt
- Behandling af hyperglykæmi – man skal finde ud af, om man skal behandle, som om det er en rask person eller symptombehandle. Den strategi kan forandre sig i løbet af kræftbehandling
- Husk blodsukre ved Prednisolon-behandling.

[Se oplæggene fra Steno Diabeteskonferencen på stenoaarhus.dk](https://stenoaarhus.dk)

Highlights fra fyraftensmøde for praksispersonale

Hvad er sammenhængen mellem diabetes og tarmkræft? Hvad rører der sig inden for diabetes og kostområdet? Og hvordan kan vi styrke samarbejdet på tværs af hospital og almen praksis? Det kunne praksispersonale fra Region Midtjylland blive klogere på og give input til, da vi den 12. oktober 2023 holdt fyraftensmøde hos Steno Diabetes Center Aarhus. Her er et kort resumé af de to oplæg:

Type 2-diabetes og tarmkræft

ved Tinne Laurberg, forsker.

Personer med type 2 diabetes;

- dør hyppigst af kræft (ikke længere hjertekar sygdom).
- har 25 % øget risiko for at udvikle tarmkræft.
- kender ikke til deres øgede risiko for at udvikle kræft.
- deltager i mindre grad i tarmkræft screening.

Tak til alle, som var med!

[Se billederne fra fyraftensmødet på LinkedIn](#)

Diabetes og kost

ved Birgit Schelde, diætist.

- Der er ikke én rigtig måde, at spise på, når man har diabetes.
- Mange kostformer virker.
- Tag udgangspunkt i de officielle 7 kostråd i Danmark.
- Snak om mad og råvarer.

[Læs mere om diabetes og kost hos Videncenter for Diabetes](#)

CASE: Sammen finder vi nye løsninger på screening for tarmkræft hos personer med type 2-diabetes

”Der er mange ting at forholde sig til. Så tror jeg lidt, at det med det der tarm-halløj, så tænker jeg, skal jeg også fejle det?”

Sådan siger en person med type 2-diabetes i et interview om diabetes og screening for tarmkræft.

Forskning viser, at personer med type 2-diabetes har 25 % øget risiko for at udvikle tarmkræft, men at kun halvdelen af denne gruppe deltager i det nationale screeningsprogram.

Den problemstilling arbejder vi i øjeblikket med i Steno Diabetes Center Aarhus.

Brugerne og samarbejdspartnerne er med

Vi har et stort fokus på brugerreven innovation, hvor vi fokuserer på at forstå problemet fra mange forskellige perspektiver, før vi udvikler nye løsninger. For at forstå problemet indsamler vi indsigter, perspektiver og viden fra både fagprofessionelle og borgere.

I dette projekt har vi blandt andre interviewet sygeplejersker og læger i almen praksis og drøftet screeningen med personer med diabetes i vores regionale brugerpanel "StenoPanelet".

Vi har også afholdt en workshop med repræsentanter fra almen praksis, Diabetesforeningen, Kræftens Bekæmpelse, Aarhus Kommune, en adfærdspsykolog, medarbejdere og borgere med diabetes, hvor vi sammen udviklede ideer til prøvehandlinger.

Dem er vi nu i gang med at teste – og følger op med erfaringer fra almen praksis og borgere med diabetes.

Hvis du er interesseret i emnet og dette projekt, kan du se med [i denne video, som viser arbejdet frem til nu.](#)

Kontakt

Tinne Laurberg, tinlaurb@rm.dk

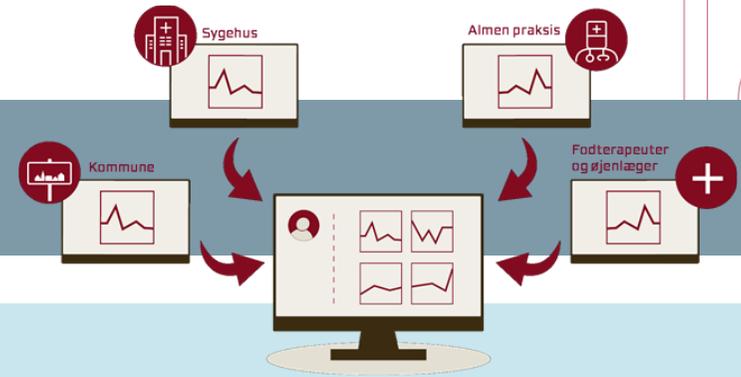
Forskning

Almen praksis' rolle i opfølgningen af graviditetsdiabetes

Vi søger praktiserende læger og praksispersonale, der vil bidrage med viden og holdninger til emnet graviditetsdiabetes. Særligt kendskab til graviditetsdiabetes er ikke nødvendig.

Deltagelse består af én online workshop den 21. november 2023 kl. 14-16. Der er mulighed for yderligere deltagelse i én fysisk workshop den 11. januar 2024 kl. 16-18.

- **Honorar** gives efter gældende takster
- **Kontakt** Anne Mette Torp, annetorp@rm.dk
- [Læs mere om projektet på stenoaarhus.dk](https://www.stenoaarhus.dk)

Storskalaafprøvning af SAMBLIK-diabetes

SAMBLIK-diabetes er en it-løsning, som giver sundhedsfaglige i almen praksis, på sygehuset og i kommunen et historisk overblik over en type-2 diabetespatients behandling. En pilotafprøvning i 2021 viste, at løsningen kan spare de sundhedsfagliges tid, skabe overblik og understøtte sammenhæng og patientinddragelse. Vi planlægger nu en større afprøvning, som skal validere disse positive fund samt undersøge praktisk implementering. Afprøvningen starter i 2024. Er du interesseret, så kig på www.samblik-diabetes.rm.dk eller kontakt projektleder for afprøvningen Morten Bonde Klausen, moklau@rm.dk.

Forskning

LIVING: Effekten af kommunal patientuddannelse til borgere med type 2-diabetes

Almen praksis spiller en central rolle i at henvise borgere til kommunal patientuddannelse. Det er afgørende, at almen praksis har klarhed over evidensen bag disse tilbud for at træffe informerede beslutninger om henvisning.

I forskningsprojektet LIVING evaluerer vi det kommunale patientuddannelseskonscept, Lev Livet, inklusiv en fysisk aktivitetsindsats.

Vi undersøger, om Lev Livet øger sundhedskompetencer blandt borgere med type 2-diabetes, hvilken ekstra effekt borgerne opnår ved at deltage i træning, sundhedsekonomiske konsekvenser og de faktorer, der påvirker implementeringen.

Udbytte: Resultaterne fra studiet vil give almen praksis evidens for virkningen af patientuddannelse, som kan understøtte deres henvisningspraksis. Desuden skaber projektet grundlag for kvalitetssikring og -udvikling af kommunal patientuddannelse og anbefalinger på forebyggelsesområdet.

Hvordan kan du hjælpe? Når du henviser til en afklarende samtale, henviser du indirekte til forskningsprojektet. Vær opmærksom på, om der kommer informationsmateriale om projektet til din praksis.

Kontakt: Anette Andersen, overlæge,
anette.andersen@rm.dk